

Civilt försvar berör hela samhället

Civilt försvar är de verksamheter och åtgärder som myndigheter, kommuner, regioner samt enskilda, företag och det civila samhället vidtar för att stärka Sveriges motståndskraft för höjd beredskap och krig.

I fredstid handlar arbetet om beredskapsplanering och att vidta åtgärder för att stärka förmågan att under höjd beredskap och ytterst krig värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och bidra till Försvarsmaktens förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld. Civilt försvar tillsammans med vårt militära försvar bildar Sveriges totalförsvar.

Det civila försvaret ska även bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera fredstida kriser. Krisberedskapen och det civila försvaret bör därmed ses som ömsesidigt förstärkande.

Försämrat säkerhetspolitiskt läge

Under 90- och 00-talen monterades stora delar av det civila försvaret ner.

Detta hade sin grund i den hotbild och den inriktning för försvaret som följde efter det kalla krigets slut.

Det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde har emellertid försämrats över tid. 2015 beslutade regeringen om återupptagen totalförsvarsplanering. Från år 2018 har regeringen tillfört drygt 400 miljoner kronor per år fördelat på olika aktörer för utvecklingen av ett modernt civilt försvar.

Myndigheter, kommuner och regioner har bland annat krigsplacerat personal, planerat för att kunna stödja Försvarsmakten vid höjd beredskap, arbetat med en förstärkt aktörsgemensam samverkan för säker och robust kommunikation samt planerat för att kunna verka från alternativa och skyddade ledningsplatser.

Största satsningen i modern tid

Regeringen föreslog i budgetpropositionen för 2021 långsiktiga satsningar för att stärka och ytterligare intensifiera återuppbyggnaden av det civila försvaret. Området tillförs 1 miljard kr redan 2021. Under kommande år ökar satsningen stegvis, och tillsammans med de medel som tillfördes 2018 innebär regeringens förslag att summan av medel avseende civilt försvar uppgår till 4,2 miljarder kronor 2025. Det ligger i nivå med försvarsberedningens bedömning och är den största satsningen på civilt försvar i modern tid.

Inriktningen för civilt försvar finns i den försvarspolitiska propositionen. En utgångspunkt är Försvarsberedningens rapport Motståndskraft (Ds 2017:66). Regeringens förslag bygger på

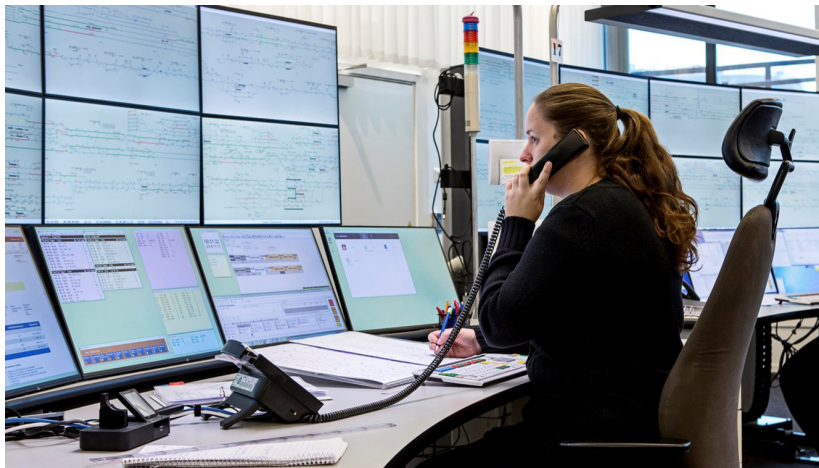

Foto: Thomas Henrikson/MSB

en överenskommelse mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna.

Motståndskraften inom flera viktiga samhällsfunktioner ska stärkas, särskilt hälso- och sjukvård, livsmedel och dricksvattenförsörjning, transporter, ordning och säkerhet, finansiell beredskap, energiförsörjning samt elektroniska kommunikationer och post. Arbetet med cybersäkerhet och psykologiskt försvar ska intensifieras. Framtidens skydd av civilbefolkningen ska utredas och säkerhetsskyddet stärkas. Den svenska försörjningsberedskapen ska utvecklas

och näringslivet ska i ökad utsträckning involveras i arbetet med att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.

Att bygga förmåga inom det civila försvaret, liksom inom det militära försvaret, är ett omfattande arbete med långa ledtider. Att återuppbygga ett starkt civilt försvar är därför en process som kommer att behöva fortsätta under många år framöver. Återuppbyggandet av Sveriges civila försvar har påbörjats men kommer med regeringens satsningar att intensifieras avsevärt under den kommande försvarsbeslutsperioden.